

Fortid & notid for framtid

Arkiv og kulturformidling

Handlingsprogram, årsbudsjett 2018 og
økonomiperioden 2018-2021 med investeringar

IKA Møre og Romsdal

1.	Innleiing.....	3
2.	Status og utfordringar.....	3
3.	Mål og strategiar	3
4.	Sikre arkiv for framtida	4
4.1	Kartlegging	4
4.2	Kurs, konferanse og faggruppemøte.....	4
4.3	Bevaring og kassasjon.....	5
4.4	Papirarkiv	5
4.4.1	Personregister	5
4.4.2	Historisk kommunalt arkiv	5
4.4.3	Privatarkiv.....	5
4.4.4	Ordning, registrering og tilgjengeleggjering av papirarkiv i Asta	6
4.4.5	Depot for papirarkiv	6
4.4.6	Ordningsprosjekt for kommunane	7
4.5	Elektroniske arkiv	7
4.6	Formidling.....	8
5.	Digitalisering	8
6.	Organisasjonsutvikling	8
7.	Kulturnett / Fylkesfotoarkivet / SEDAK	9
8.	Årsbudsjett 2018 og økonomiperioden 2018-2021	12
8.1	Årsbudsjett 2018.....	12
8.2	Økonomiperioden 2018-2021	14
8.3	Hovudpunkt	14
8.4	Styrka bemanning i 2019	14
8.5	Økonomiplanperiode	17
8.6	Økonomiplan investeringar 2018-2021	17
8.7	Økonomiske konsekvensar av kommunereforma frå 2020	17

1. INNLEIING

Bevaring og tilgjengeleggjering av eigne arkiv er ei av mange oppgåver som kommunane og fylkeskommunen skal løyse. I Møre og Romsdal har alle kommunane og fylkeskommunen gått saman og oppretta Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal IKS (IKAMR) for å løyse desse oppgåvene i fellesskap.

IKAMR sin visjon er «Fortid og notid for framtid».

IKAMR skal arbeide for at arkivmateriale frå medlemmane eller slikt materiale som desse tar ansvar for, blir tatt vare på og gjort tilgjengeleg for offentleg bruk, forskning og andre administrative og kulturelle formål, i samsvar med arkivlova.

IKAMR har depotansvar for arkivmaterialet til 35 av dei 37 eigarane våre. Vi utøver også arbeid knytt til privatarkiv. I 2018 vil det bli utført digitalisering- og ordningsoppdrag finansiert på sida av ordinær medlemsskapskontingent.

IKAMR har som selskap også blitt tillagt arbeidsoppgåver som kjem utanom pliktene i selskapsavtalen. Dette gjeld ansvaret for Kulturnett Møre og Romsdal, FylkesFOTOarkivet og SEDAK (Fylkessenter for Digitalisering av Kulturarven). Desse oppgåvene er lagt til oss av Møre og Romsdal fylkeskommune.

2. STATUS OG UTFORDRINGAR

Satsingsområda til IKAMR er:

- Sikre arkiv
- Digitalisering
- Organisasjonsutvikling

Kommunereforma vil utfordre IKAMR på alle desse 3 områda. Det vil bli omfattande endringar i oppbygginga av eigarskapet til IKAMR i den neste økonomiperioden. Ein endra eigarstruktur og ny finansieringsmodell må på plass.

IKAMR vil måtte jobbe med å tilpasse kapasiteten på tenestene i forhold til kva eigarkommunane vil bestille frå oss. Dette gjeld både for kapasitet på oppbevaring (hyllemeter), digitaliseringstenester og ordning av arkiv. IKAMR skal i 2018 utarbeide ein kompetanseplan for selskapet. Kompetanseplanen skal ta utgangspunkt i IKAMR sin strategi.

IKAMR må arbeide for å få på plass ein finansieringsmodell som er robust med omsyn til endringar i eigarskap.

Bemanninga ved IKAMR må styrkast for å kunne levere tenestene som eigarane ber om. Dette gjeld handtering av eldre arkiv, arkivdanning og sikring av digitalt skapte arkiv. Det må i 2018 arbeidast for å få på plass ei utviding av kapasiteten på desse 3 områda.

3. MÅL OG STRATEGIAR

IKA Møre og Romsdal skal vere det leiande arkivfaglege kompetansesenteret for eigarane.

Vi skal hjelpe kommunane til å oppfylle deira lovpålagte arkivoppgåver på ein effektiv og rasjonell måte. Vi skal kunne levere tenester innan arkiv basert på behova til eigarkommunane.

Dei 3 satsingsområda for 2018-2021 er:

1. Sikre arkiv for framtida

Riksrevisjonens undersøking frå 2010 av arbeidet med å sikre og tilgjengeleggjere arkiva i kommunal sektor viste manglande sikring og tilgjengeleggjering og dermed auka risiko for at mykje bevaringsverdig dokumentasjon vil gå tapt.

2. Digitalisering

Eigarane til IKAMR gjennomfører for tida ei omfattande digitalisering av arbeidsprosessane sine. IKAMR skal halde seg oppdatert på denne utviklinga, og kan gje arkivfaglege råd til kommunane på dokumentasjonshandtering og arkiv.

Når det gjeld den digitale utviklinga er samfunnet inne i ein fase der det ikkje lenger er tilstrekkeleg å digitalisere dagens tenester og prosessar. For å møte dei auka krava til ei effektiv, brukarvenleg og opa forvaltning må vi tenkje nytt og kanskje løyse samfunnsoppdraga våre på nye måtar. Den digitale transformasjonen beskrivast som ein prosess der verksemdene endrar korleis dei utfører oppgåvene sine, tilbyr betre tenester, arbeider meir effektivt eller skaper heilt nye tenester. Brukarfokus og brukaroppleving er sjølve kjerna i endringane som baserer seg på utnytting av digital teknologi. Slik innovasjon vil stille krav til leiing, omstillingsevne og prosessar i organisasjonen.

3. Organisasjonsutvikling

Kommunereform – modell for finansiering

Kompetent og innovativ organisasjon

Arkivfagleg utvikling

God kommunikasjon

God økonomistyring

Kostnadseffektiv drift

4. SIKRE ARKIV FOR FRAMTIDA

Det meste IKAMR gjer av oppgåver fell inn under det å sikre arkiv for framtida.

4.1 Kartlegging

Skal ein sikre arkiv er det heilt avgjerande at ein har oversikt over kva arkiv som finst, kor det er lagra og kva det inneheld. For å få til dette må IKAMR i 2018 gjennomføre eit kartleggingsprosjekt i samarbeid med kommunane. Før ei kommunereform vil dette arbeidet vere spesielt viktig å ha gjennomført.

4.2 Kurs, konferanse og faggruppemøte

IKAMR skal arrangere 3 kurs om "Ordning av eldre arkiv". Om nokon av eigarkommunane ønsker det arrangerer IKAMR kurset lokalt også.

IKAMR skal arrangere 2 arkivplankurs i 2018 og elles rettleie kommunane etter førespurnad.

Den årlege kontaktkonferansen for IKAMR sine medlemar vil bli arrangert i Molde i mai. Kontaktkonferansen skal vere ein viktig arkivfagleg arena for arkivarar i fylket.

IKAMR vil delta i faggruppemøta til:

- SSIKT - Søre Sunnmøre samarbeidet
- eKommune Sunnmøre
- ROR-IKT samarbeidet
- IKT ORKidé samarbeidet

4.3 Bevaring og kassasjon

Frå 01.02.2014 blei nye bevarings- og kassasjonsreglar for fylkeskommunale og kommunale arkiv innført. Rettleiaren er klar og Representantskapet til IKAMR bad om at dette arbeidet skulle bli prioritert. IKAMR vil hjelpe eigarane våre å få på plass bevarings- og kassasjonsplanar.

4.4 Papirarkiv

4.4.1 Personregister

Ekspedering av mappedokumentasjon aukar i takt med at mengda deponert materiale aukar.

30 av kommunane i Møre og Romsdal deltar i *Oppreisningsordninga for personar som med heimel i barnevernslova vart plasserte ved barneheim, skuleheim og spesialskule fram til 01.01.1993*.

Sekretariatet er lagt til Møre og Romsdal fylkeskommune. 50% av ei stilling ved IKAMR er frikjøpt for å gjere arkivundersøkingane i ordninga – og går inn som ein del av sekretariatet.

Oppreisningsordninga for barn og unge som fekk behandling for tuberkulose i sjukehus kjøper tenester av sekretariatet. Søknadsfrist er 01.04.2018. Personregisteransvarleg vil dermed truleg vere oppteken med dette arbeidet i 50% ut 2018.

Ein skal vidareføre registrering på boksnivå av nye avleveringar i Asta. Alle personregisterseriar som er registrerte i Asta skal i løpet av året publiserast til arkivportalen.no. Det skal jobbast vidare med å samkøyre rutinar for handtering av eldre arkiv og personregister. For å gjere gjenfinning av personmapper sikrare og mindre ressurskrevjande skal det jobbast med ei løysning for søk på mappenivå.

4.4.2 Historisk kommunalt arkiv

Ein stor del av arbeidet med eldre arkiv i 2018 vil vere ordning og registrering av arkiv, formidling, rettleiing, korrekturlesing av avleveringslister og mottak av arkiv. Arkiv som ikkje er ordna, registrert og beskrive er lite tilgjengeleg.

Kommunereforma påverkar arbeidet med eldre arkiv i Møre og Romsdal. Vi har dei siste åra arbeidd med å kartlegge papirarkiva i kommunane. I 2016 utvikla vi ein rutine med eit skjema som vi brukar når kommunen arbeider med å skaffe seg ei oversikt over eldre og avslutta arkiv. Dette skjemaet viser også kva ein må gjere med dei ulike arkiva for at dei skal kunne avleverast til depot. Skjemaet skal ligge i arkivplanen til kommunen. I 2018 skal vi arbeide vidare med å implementere denne arbeidsmetodikken, og målet er at kommunen sjølv skal kunne bruke rutinane. Ei slik kartlegging vil synleggjere kor mykje papirarkiv som står att ute i kommunane, og kor mykje det vil koste å få det ordna og avlevert til depot.

4.4.3 Privatarkiv

10 kommunar og Møre og Romsdal fylkeskommune er tilslutta ordninga med deponering av privatarkiv: privatarkivordninga. Dette inneber at IKAMR tar imot arkiv frå bedrifter, lag og privatpersonar i desse kommunane. Vi vurderer den kulturhistoriske verdien av arkiva og mengda i høve til kapasiteten vi har. Kommunane som er med er Vestnes, Fræna, Giske, Hareid, Norddal, Rauma, Smøla, Stranda, Sunndal og Vanylven.

Plan for 2018:

- Hjelpe lokale arkiv i Møre og Romsdal med å få registrert arkivbestanden i ASTA og publisere på Arkivportalen.
- Implementere bevaringsplanen for privatarkiv som er utarbeidd av Fylkesarkivet i Sogn og Fjordane og IKAMR

- Samarbeide med regionmusea i fylket om bevaring av privatarkiv. Særleg arbeide med forenkla registrering
- Halde fram med arbeidet for å få ei stabil finansiering av bevaring og formidling av privatarkiv
- Halde fram med samarbeidet med Næringshistorisk forening om digitalisering av skipsbygging i fylket
- Formalisere samarbeid med Møre og Romsdal Idrettskrets om registrering og bevaring av idrettslagsarkiv. Etablere idrettsarkiv i fylket
- Tilby kurs og foredrag hos lokale historielag og liknande lag/organisasjonar
- Levere arkivutviklingsprosjektet *Digitalisering og publisering av skipsteikningar frå Voldnes skipsverft*
- Utvide depotplass til privatarkiv der delar av auka tilskot frå fylkeskommunen blir brukt til det
- Utvide samarbeidet med Arbeiderbevegelsens arkiv i Møre og Romsdal
- Få fleire av kommunane til å slutte seg til privatarkivordninga
- Ordne meir av deponerte privatarkiv

4.4.4 Ordning, registrering og tilgjengeleggjering av papirarkiv i Asta

IKAMR har eit stort etterslep på ordning av arkiv som er eldre enn førre store kommunereform, og det er tidkrevjande å betene uordna arkiv. Dess meir arkiv IKAMR tar imot, dess fleire førespurnader mottar vi. I 2017 blei bestanden talt opp, og i 2018 må ein derfor setje av ressursar til å starte arbeidet med å få ei oversikt over kor mange hyllemeter arkiv ein har som er finordna, grovordna og uordna.

IKAMR held i 2018 fram med å implementere rutinar for ordning, registrering og kvalitetssjekking av registrerte arkiv i Asta. Alle arkiv som er ferdig ordna, registrert og beskrive skal ut på Arkivportalen. Det har dei siste åra blitt arbeidd med å ta i bruk ein nasjonal standard for arkivbeskriving, og denne standarden har på slutten av 2017 blitt tilpassa vår institusjon.

I 2018 skal det utarbeidast eit rutinesett som skal forklare alle prosessane frå arkivet står ute i kommunen til arkivet er ferdig ordna, registrert og etikettert. Ein forenkla versjon av dette skal leggjast på heimesidene våre.

IKAMR vidarefører arbeidet med å få ei betre oversikt over magasinbeholdninga (sjå meir under depot).

4.4.5 Depot for papirarkiv

Behovet for elektronisk depotstyring aukar med kvar hyllemeter arkiv som kjem inn. For å kunne jobbe effektivt og målretta med formidling av arkivbestanden må det prioriterast å sette inn ekstra ressursar på forbetring av depotstyring (logistikk) i programmet Asta. Dette arbeidet må gå over fleire år.

Vi må framleis prioritere å:

- kartlegge bestanden på arkivnivå og registrere det i Asta (med hylleplassering)
- komprimere arkiv der det er mogleg og dermed utnytte magasinane betre
- få oversikt over ledig kapasitet

Det skal etablerast eit prosjekt som skal ha som mål å registrere alle arkiv på bestandsnivå i magasin M-04.

Vi har utfordringar med papirmagasina. Dette gjeld:

- Temperaturkontroll
- Fuktkontroll
- Skadedyrkontroll

Vi har oversikt over temperatur og fuktnivå i magasinane, men forholda er ikkje optimale. Vi skal fortsette arbeidet med å forbetre forholda i samarbeid med huseigar. Faste rutinar med reingjering er

ein viktig faktor for å få ned mengda skadedyr. Vi skal systematisk kartlegge kor problema er størst og få ned bestanden ved hjelp av limfeller. Samtidig må vi utvikle gode rutinar for minsking av risiko for skadedyr og mugg i forbindelse med mottak til depot.

4.4.6 Ordningsprosjekt for kommunane

Følgande ordningsprosjekt vert det jobba med i 2018:

- Sandøy kommune - diverse
- Fylkeskommunen - Fylkesbiblioteket 13,5 hm ymse arkiv
- Herøy kommune - Barne- og sosialarkiv 28 hm
- Smøla kommune - Personarkiv 30 hm
- Aukra kommune - 50 hm saksarkiv
- Averøy kommune - 37 hm mange forskjellige seriar
- Vestnes kommune - 71 hm sak- og skulearkiv
- Surnadal vgs - 12 hm
- Giske kommune - skulearkiv

Fleire prosjekt kan kome til.

4.5 Elektroniske arkiv

Bevaring av digital informasjon er eit ressurskrevjande arbeid. Informasjon som blir skapt i eit informasjonssystem er avhengig av eit spesifikt system for å lese informasjonen. Dette inneber igjen at levetida for informasjonen er den same som for systemet den er skapt i. Derfor blir innhaldet i systemet forma om til eit ope format som kan lesast også i framtida.

Eit sentralt prinsipp i bevaringsarbeidet er at ein skil mellom system og informasjon. Informasjonen bevarast uavhengig av det opphavlege systemet den vart skapt i.

IKAMR er medstiftar av Kommunearkivinstitusjonenes Digitale Ressurssenter (KDRS) saman med fleire andre kommunale arkivinstitusjonar. KDRS skal hjelpe med handsaming av digitalt arkivmateriale gjennom å vere rådgjevar og utvikle løysingar.

IKAMR nyttar KDRS sitt depotforvaltningssystem til bevaring av ferdige arkivpakkar i digitalt depot. Depotforvaltningssystemet skal bevare kommunane sine arkivpakkar sikkert i eit langtidsperspektiv i Trondheim med backup i Oslo og Mo i Rana.

Resultatmål i 2018 for bevaring av digitalt arkivmateriale i IKAMR

- Følge IKAMR prosessar og rutinar for bevaring og formidling av digitalt arkivmateriale
- Følge IKAMR produksjonslinje for bevaring og formidling av digitalt arkivmateriale

Resultatmål i 2018 for bevaring av digitalt arkivmateriale for alle 37 kommunar/fylkeskommunen

- Alle skal deponere minst 3 system til IKAMR
- Alle skal få godkjent minst 1 system av IKAMR
- Alle skal ha oppdatert bevaringsplan for elektroniske system i arkivplan.no
- Lage formidlingspakke for minst 20 system til kommunane/fylkeskommunen
- Gi arkivfagleg og teknisk rådgjeving til kommunane/fylkeskommunen og dei fire regionale IKT-driftsselskapa (IKT ORKidé, ROR-IKT, SSIKT, eKommune Sunnmøre)

Elarkivarsamarbeid innanfor KDRS:

- Månadlege telefon- og nettmøte
- Elarkivseminar og workshop vår og haust
- Elarkivkurs
- Samarbeid med andre IKA/KAI innanfor fagområde/system/prosjekt

IKAMR deltar aktivt for å dele bruk av open kjeldekode innan KDRS og med samarbeid med andre kommunearkivinstitusjonar, Riksarkivet og andre aktuelle samarbeidspartnarar.

IKAMR skal delta i nasjonale prosjekt for elektroniske arkiv:

- KDRS Utforming av felles prosesser og rutiner for digitalt skapt materiale
- KDRS *Produksjonslinje for bevaring og formidling av elektroniske arkiv fra kommunal sektor*
- Bruk av Documaster Decom for å lage og bruke malsett for arkivsystem, med støtte frå Riksarkivarens arkivutviklingsmidlar og Mavod II-prosjektet frå Arkivverket

4.6 Formidling

IKAMR arbeider med å auke bevisstheita om arkiv som eit unikt kjeldemateriale. Vi har som mål å formidle heilskapleg samfunnsdokumentasjon for allmenta, til bruk i forskning og kulturelle og administrative formål.

IKAMR skal arrangere Arkivdagen. Arrangementet har vore ein suksess og ein viktig formidlingskanal for IKAMR med bra omtale i media.

IKAMR vil etablere kontakt med Historisk institutt ved Høgskulen i Volda for å avklare om arkiva ved IKAMR kan vere av interesse for forskarar og studentar.

Dei tilsette på IKAMR skal arbeide tverrfagleg med å formidle bestanden til IKAMR.

5. DIGITALISERING

Digitalisering av arkiv er viktig for å kunne sikre arkiva for framtida og for å legge til rette for betre framfinning og tilgjengeleggjering av dei. IKAMR skal tilby kommunane hjelp med å digitalisere arkiv for å legge til rette for raskare saksbehandling, betre service til innbyggjarane og for å sikre arkiva for framtida.

IKAMR tilbyr digitalisering av arkiv til eigarane våre. Kapasiteten må tilpassast etterspørselen til eigarkommunane.

IKAMR har fått arkivutviklingsmidlar frå Arkivverket for digitalisering, publisering på nett og indeksering av protokollar frå kommunestyra i Møre og Romsdal for perioden 1945-1964.

IKAMR skal i 2018 digitalisere arkiv for:

- Møre og Romsdal fylkeskommune - kulturvernarkiv
- Ålesund kommune – byggesaksarkiv
- Ørsta kommune – byggesaksarkiv
- Rauma kommune – byggesak og landbruk
- Vestnes kommune – byggesaksarkiv
- Skodje kommune – byggesaksarkiv
- Sandøy kommune – teknisk sakarkiv

IKAMR skal vidareutvikle formidlingsløysinga for digitalisert arkivmateriale basert på NOARK5-kjerne.

IKAMR vil i samarbeid med SEDAK arbeide for å få basiskunnskap om metodar for å gjennomføre digitalisering av skada/lite leseleg arkivmateriale. Dette for å sikre informasjonen for ettertida.

IKAMR skal halde kurs i arkivplan.no for å gjere eigarane i stand til å ferdigstille og oppdatere arkivplanane sine. Oppdatert arkivplan er ein føresetnad for å kunne ha elektroniske arkiv.

6. ORGANISASJONSUTVIKLING

IKAMR skal i 2018 rigge organisasjonen for å vere førebudd på kommunesamanslåingar.

IKAMR skal vere ein kompetent organisasjon prega av samarbeid og tryggleik.

IKAMR skal:

- arrangere fellesmøte for alle tilsette med jamne mellomrom
- arbeide med å forbetre økonomistyringa i selskapet
- forbetre brann- og HMS-systemet
- oppdatere dokumentet "Lønnspolitisk retningslinje for IKA Møre og Romsdal IKS"
- implementere personalhandboka
- etablere kompetanseplan
- forbetre kommunikasjonen (telefon, internett og sosiale media)
- etablere tenestekatalog
- starte arbeidet med kvalitetssystem
- forbetre bruken av internt sak/arkivsystem

Vi skal ta i bruk digitale verktøy for videomøter for å effektivisere drifta.

7. KULTURNETT / FYLKESFOTOARKIVET / SEDAK

KULTURNETT:

I 2018 skal Kulturnett satse på å fylle ny kulturdatabase med innhald.

Satsingar:

- Opplasting av skipsteikningar frå Storvik mekaniske i Kristiansund. Stiftelsen Maritim Historie Nordmøre
- Opplasting av arkitektheikningar frå Førstarkivet, Jugenstilsenteret
- Opplasting av protokollar, kommunar/IKAMR
- Berging av lydfile for stadnamnarkivet fortset i 2018. Det blir leigd inn hjelp og planen er å nytte 60 000,- til arbeidet
- Endringane i Stadnamnbasen førte til at Kulturnett MR sjølv kan laste opp stadnamn og kartfeste dei digitalt på nett. I 2018 fortset vi med stadnamn for Sykkylven og Eide samt Ålesund kommune. Det skal leigast inn ekstrahjelp for 60 000,-. I tillegg har Nesset kommune varsla at dei ønsker å bestille digitalisering av stadnamn
- Tilpassing heimeside. Dette punktet stod på plan for 2016 og 2017, men på grunn av forseinkingar hos Møre og Romsdal fylkeskommune vart det ikkje gjennomført
- Det skal gjerast tilpassingar for betre formidling av db.ikamr.no

Økonomi

Kulturnett Møre og Romsdal har sunn økonomi og pengar på fond. Kostnadar for innleige av ekstrahjelp til stadnamn og endring av nettstad utover fylkeskommunale overføringar skal takast av fond.

FYLKESFOTOARKIVET (FAK):

Hovudfokus vert arbeid med fotografarkiv og samlingar og laste opp bilde i nettbasen. Sjølv om mykje digitalisert materiale frå tidlegare år ikkje held dagens kvalitet er det viktig å få det ut som prøvebilde på nett slik at publikum kan hjelpe til med å vidareutvikle kjeldene våre.

FAK må også auke innsatsen på etterkontroll for å heve kvaliteten på registreringane. Eit delmål er at mengde bilde i databasen skal auke frå ca. 190.000 til 200.000 i 2018.

Fagleg prioritering

1. Database- og registreringsarbeid
2. DIS-dugadar
3. Arbeid med fotoarkiv og fotohistorie frå Møre og Romsdal

Formidling

Fokus i 2018 vil vere registreringsarbeid i nettbasen. Klargjering og etterarbeid og formidling av bilde frå arkiva «DIS-gjengen» arbeider med, Velle-, Oksavik- og Haug-arkiva, vil fortsette å vere ei kjerneverksemd ved FAK. FAK må i tillegg auke innsatsen med klargjering og formidling av Magne Mulvik sitt arkiv i Sunndal.

Arkiv FAK har mottatt og digitalisert tidlegare, til dømes Peter Ekroll sitt arkiv i Haram, Johan Nerbøvik sitt arkiv i Volda, Sverre Brudevoll sitt i Vanylven, Alv Dale sitt frå Stranda og Ålesund, og ein heil del andre samlingar, må FAK revitalisere og vidareutvikle. Sist, men ikkje minst, vil Aas-Pedersen-arkivet i Vestnes bli eit spennande prosjekt i samarbeid med Vestnes sogelag i 2018.

Aukande og godt samarbeid med frivillige i dei ulike kommunane som brenn for lokalhistoria si ligg til grunn for mykje av optimismen for neste års formidling. Omfemnande arbeid med registrering av bileta i arkiva etter sulafotografane Olav Nerland og Knut Fylling skal halde fram i 2018.

Utstillinga «Då klokka klang», med skulebilde frå Nerland-arkivet vart utsett, men bør opp i samarbeid med Sula kommune. Utstillinga med fotograf Martin Velle sitt arkiv frå Ørsta i Ørsta vart ikkje realisert i 2017, men vi tar sikte på å få denne ut og opp i 2018.

Fotoarkiv

FAK ventar mottak av tre større fotoarkiv i 2018: Fotograf Svein Elvebakken (Ålesund og Sula) vil gi arkivet sitt til FAK, Sissel Haug Strømmen sitt nyare arkiv skal overtakast frå fotograf Lill Kristin Vold, og Aas-Pedersen arkivet kjem til FAK i 2018. Med desse tre tilvekstane vil all kapasitet ved magasinet FAK har ved Sunnmøre Museum vere disponert.

Ressursar

Dei faste samla offentlege tilskot frå fylket til FAK vil venteleg auke med kr 200.000 i 2018 til om lag kr 1.000.000. Det er ei monaleg auke etter 21 år med same faste, men indeksregulerte tilskot sidan oppstart i 1996. Auken skal mellom anna nyttast til kjøp av eksterne tenester/ekstrahjelp. FAK sitt "interne" budsjett vil i 2018 få ei ramme på ca. kr 150.000. FAK vil i 2018 ha ei fast stilling med Kirkegata 10b som base.

Anna

Med unntak av Vestnes kommune er det ikkje planlagt samarbeid med andre kommunar eller museum om digitalisering eller registrering av foto i 2018. Til gjengjeld kan vi i «Vestnesprosjektet» reindyrke det essensielle i FAK sitt oppdrag og lange røynsle med «trekantsamarbeid»: Kommunen bidrar med økonomisk stønad, det lokale sogelaget med ein entusiastisk dugnadsgjeng og FAK som den faglege, profesjonelle partner for logistikk, formidling og sikring av vår visuelle arv for ettertida!

SEDAK (Senter for digitalisering av kulturarven):

Digitaliseringsoppdrag

Vidareføring frå 2017:

- Først-arkivet for Jugendstilsenteret – slutføring av digitalisering av utvalde teikningar
- Møre og Romsdal fylkeskommune – slutføring av digitalisering og publisering av Folkemusikkarkivet i www.db.ikamr.no database
- Stiftinga Maritim Historie Nordmøre – slutføring av digitalisering samt publisering av skipsteikningar for bokprosjekt Storvik i www.db.ikamr.no database
- Ålesund kommune – vidare arbeid med digitalisering og opplasting i Documaster av byggesaksarkiv (storformat og skjøre teikningar)
- Ørsta kommune – slutføring av digitalisering og import i Documaster av byggesaksarkiv

Nye prosjekt:

- Møre og Romsdal fylkeskommune – digitalisering av fleire arkiv
- Vestnes kommune – digitalisering av byggesaksarkiv
- Rauma kommune – digitalisering av byggesaksarkiv

- Skodje kommune – digitalisering av byggesaksarkiv

Kompetanseheving

- Capture One POCP bilde- og kameraprogramvarekurs i Oslo i februar
- Prosjektleiing
- Faglege besøk hos andre aktuelle institusjonar og fagmesser

Satsingar

Delaktig i hovudprosjektet til *Nasjonal publiseringsplattform (NAPSA)*.

I 2016 deltok SEDAK som ein av partane i ei brei samansett nasjonal gruppe i forprosjektet.

Sluttrapporten i forprosjektet gir føringar om at hovudprosjektet vil gå over eit toårig løp før lansering i 2019. SEDAK får stor kunnskap og kjennskap i det nasjonale ABM-miljøet som ei følge av deltakinga i forprosjektet.

Det overordna målet er å etablere ei «Nasjonal publiseringsplattform for digitaliserte arkivdokument» i Noreg. «Nasjonal publiseringsplattform for digitaliserte arkivdokument» skal dekke arkivinstitusjonane sine behov for å publisere digitaliserte papirbaserte arkiv og samlingar på Internett, og på denne måten imøtekome samfunnet og publikum sitt ønske om digitale tenester innan arkivsektoren.

Utarbeiding av ein «beste praksis» for digitalisering av papirbaserte arkiv er ei av arbeidsoppgåvene i hovudprosjektet.

Planarbeid

SEDAK vil utarbeide arbeidsflyt og metodikk i digitaliseringsarbeidet.

Leiar vil starte jobben med utarbeiding av intern digitaliseringsplan for deponert materiale ved IKAMR.

Arrangere samling for ABM-institusjonane i vår region om digitalisering hausten 2018.

Ressursar

Nokre av prosjekta vil bli utført av tilsette ved IKAMR. Prosjektleiार vil stå for den faglege oppfølginga av dei tilsette ved IKAMR som jobbar på desse prosjekta.

8. ÅRSBUDSJETT 2018 OG ØKONOMIPERIODEN 2018-2021

Budsjett 2018 er for IKAMR på om lag same nivå som for 2017 (tatt hensyn til pris og lønsvekst). Det er foreslått lagt inn bruk av disposisjonsfond på 500 000 kr for å komme i gang i 2018 med ein ekstra el-arkivar. Sjå økonomiperioden 2018-2021 for meir informasjon.

For dei fylkeskommunale tenestene (Kulturnett, Fylkesfoto og SEDAK) er tilskota auka i samsvar med vedtak i fylkestinget.

Nytt i 2018 er prosjekt Personvernombod. Det er oppretta eit eige objekt i rekneskapen for dette prosjektet. Årsresultatet for prosjektet blir balansert mot bundne fond slik at IKAMR verken blir belasta kostnader eller tar ut forteneste av dette.

For detaljar om prosjekt – sjå neste side.

8.1 Årsbudsjett 2018

Budsjett 2018

Inntekter:	IKAMR	Kulturnett	Fylkesfoto	SEDAK	Personvernombud	Prosjekter
SALGSINNTEKTER, AVGIFTSPLIKTIGE	-390 000		-50 000	-52 000		-230000
SALGSINNTEKTER FRA PROSJEKTER (AVG.FRI)						-3 466 500
REFUSJON FRA STATEN	-500 000					-450000
OVERFØRINGER FRA FYLKESKOMMUNEN	-286 000	-939 000	-934 000	-857 000		
REFUSJON FRA FYLKESKOMMUNE	-1 025 000				-420 000	
REFUSJON FRA ANDRE KOMMUNE	-7 720 000		-15 000		-1 900 000	
BRUK AV DISPOSISJONSFOND	-500 000					
OVERFØRT BUNDNE FOND (fra 2017)		-193 000	-10 000			-823 500
OVERFØRT BUNDNE FOND (til 2019)					501 000	
Sum inntekter	-10 421 000	-1 132 000	-1 009 000	-909 000	-1 819 000	-4 970 000
Utgifter:						
Lønn og sosiale utgifter	5 970 000	885 000	762 000	490 000	1 122 000	3 692 000
HUSLEIE	2 820 000	40 000	40 000	90 000	80000	
FINANSUTGIFTER	128 000					
KJØP AV VARER OG TJ. EGENPRODUKSJON	1 503 000	207 000	207 000	329 000	617 000	1 278 000
Sum kostnader	10 421 000	1 132 000	1 009 000	909 000	1 819 000	4 970 000

Prosjektbudsjett 2018:

	2002 Sandøy	2008 Aukra	2013 Smøla	2016 Oppreisnings- ordninga		2017 Folkemusikk	2019 Herøy (bv, sos)	2020 Fylkesbib	2021 Kultv	2023 Averøy 2
Inntekter										
SALGSINNTEKTER FRA PROSJEKTER (AVG.PLIKTIG)										
SALGSINNTEKTER FRA PROSJEKTER (AVG.FRI)	-255 000		-83 000	-500 000	-225 000	-218 000	-82 500	-80 000	-26 500	-200 000
REFUSJONER FRA STATEN										
OVERFØRT BUNDNE FOND (fra 2017)	-60 000	-98000	-14 000				-69 000		4 000	-170 000
Sum	-315000	-98000	-97000	-500000	-225000	-218000	-151500	-80000	-22500	-370000
Utgifter										
Lønn og sosiale utgifter	315 000	98 000	97 000	150 000	175 000	178 000	119 000	60 000	17 000	320 000
KJØP AV VARER OG TJ. EGENPRODUKSJON				350 000	50 000	40 000	32 500	20 000	5 500	50 000
Sum	315000	98000	97000	500000	225000	218000	151500	80000	22500	370000

	2024	2026 Vestnes - Fylket-652 byggsak	2027 Skodje - byggsak	2028 Rauma - bygg og landbruk		2030 Surnadal vg. skole	2031 Vestnes - 2032 sak- og skolearkiv	2032 Digitalisering Førstarkivet	2033 – Utviklingsmidlar – protokollar	2034 – Utviklingsmidlar – Voldenes	2035 - Giske skulearkiv	Sum prosjekt
Inntekter												
SALGSINNTEKTER FRA PROSJEKTER (AVG.PLIKTIG)								-230 000				-230 000
SALGSINNTEKTER FRA PROSJEKTER (AVG.FRI)	-180 000	-720 000	-220 000	-430 000	-46 500		-100 000				-100 000	-3 466 500
REFUSJONER FRA STATEN									-300 000	-150 000		-450 000
OVERFØRT BUNDNE FOND (fra 2017)	-50 000			-150 000	-46 500	-170 000						-823 500
Sum	-230000	-720000	-220000	-580000	-93000	-270000	-230000	-300000	-150000	-100000		-4 970 000
Utgifter												
Lønn og sosiale utgifter	150 000	550 000	140 000	380 000	83 000		220 000	180 000	270 000	110 000	80 000	3 692 000
KJØP AV VARER OG TJ. EGENPRODUKSJON	80 000	170 000	80 000	200 000	10 000		50 000	50 000	30 000	40 000	20 000	1 278 000
Sum	230000	720000	220000	580000	93000		270000	230000	300000	150000	100000	4 970 000

8.2 Økonomiperioden 2018-2021

8.3 Hovudpunkt

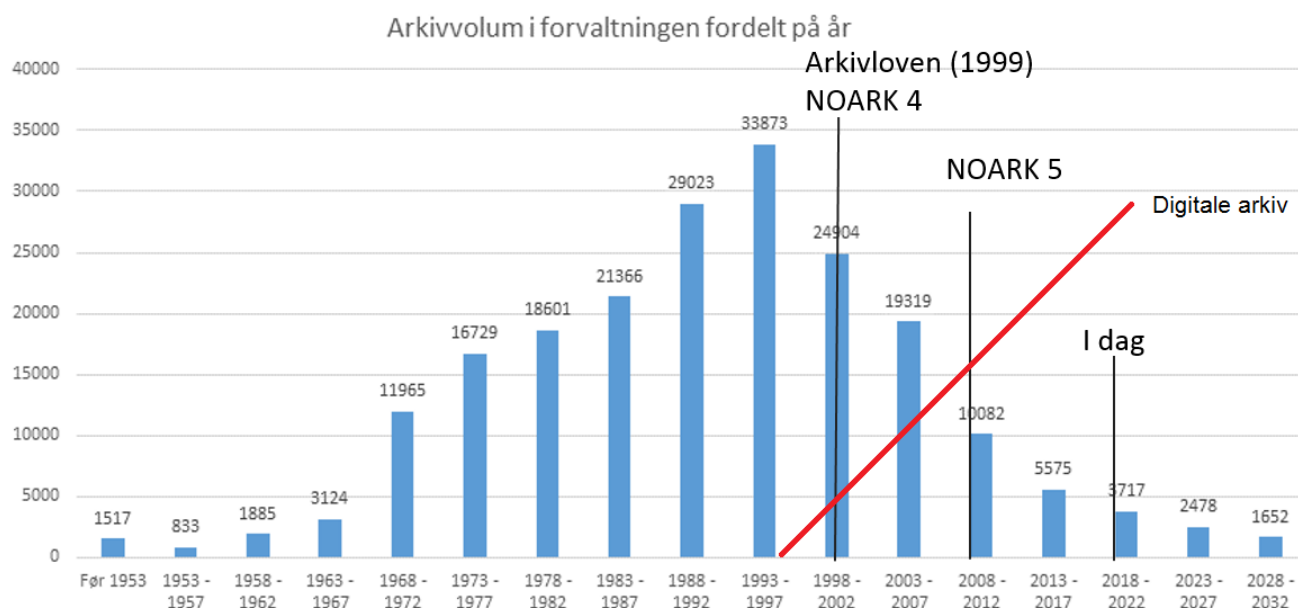
Økonomiplan tar utgangspunkt i at ein styrkar bemanninga med 2 stillingar frå 2019. Ein el-arkivar og ein arkivar. Auka kostnad på 1 600 000 kr.

For dei fylkeskommunale tenestene Kulturnett, Fylkesfoto og SEDAK er det ikkje lagt opp til endringar i økonomiplanperioden. Kva som skjer med prosjekt Personvernombod er avhengig av evalueringa som skal skje i 2019.

8.4 Styrka bemanning i 2019

IKAMR har behov for ein el-arkivar og 2 arkivarar til handtering av auka arbeidsmengde med handtering av både digitalt skapte arkiv og papirarkiv. I økonomiperioden for 2019-2021 er det lagt inn finansiering av ein ekstra el-arkivar og ein ekstra arkivar.

Illustrasjonen under viser utviklinga i volum papirarkiv som blir skapt i statsforvaltninga. Utviklinga i kommunal sektor er nok den same. IKA Møre og Romsdal har tatt imot mykje av arkiva skapt fram til 1980. Det som stend føre oss no er å ta imot dei store papirarkiva skapt mellom 1980 og fram til no. Samtidig veit vi at med redusert mengde papirarkiv har vi hatt ein auke i digitalt skapte arkiv frå 1997 og utover.

Kjelde: Arkivverkets spørreundersøkelse 2015/16

EI-arkivar

Kommunane sit med mange digitalt skapte arkiv som det no er på tide å få sikra. IKAMR er derfor i tett dialog med mange av eigarane om deponering av digitalt skapte arkiv, til dømes Ålesund kommune og IKT Orkidé.

Det er allereie eit stort behov for deponering av digitalt skapte arkiv. Dette vil auke i åra som kjem, spesielt i samband med kommunereforma. Vi har ikkje bemanninga som skal til for å tilfredsstill

forventningane/behova frå eigarane. Med berre ein el-arkivar er tenesta svært sårbar. Andre IKA, til dømes IKA Rogaland og IKA Kongsberg, har utvida kapasiteten på dette området allereie.

Arkivar

Tilsyna som har blitt gjennomført av Arkivverket dei siste åra viser at det i Møre og Romsdal er stort behov for fagleg rettleiing innan arkivområdet.

Hovudutfordringa til IKAMR er at vi stadig tar imot meir arkiv som skal betenast. Når materialet vert avlevert til IKAMR vert arbeidet med å handtere dokumentasjonen flytta frå arkivarane i kommunen til IKAMR.

IKAMR har ikkje ressursar til å ordne og tilgjengeleggjere eldre arkiv. Desse arkiva står derfor i stor grad uordna og er arbeidskrevjande å gje innsyn i. Manglande oversikt over arkivbestanden går ut over kvaliteten og effektiviteten ved IKAMR.

Kostnadsauken med 2 stillingar vert foreslått finansiert ved å auke kronebeløpet per innbyggjar med 5 kr per innbyggjar for kommunane og 1 kr per innbyggjar for fylkeskommunen frå 2019. Kostnadsauken for kvar eigar er vist i tabell under:

	Inbyggertall	Kontingent og hylleleige		Økning til 2019
		2018	2019	
Fylket	266 856	1 024 905	1 292 713	267 808
1504 Ålesund	47 510	761 937	999 674	237 737
1502 Molde	26 900	490 164	624 770	134 606
1505 Kr.sund	24 300	528 125	649 720	121 596
1520 Ørsta	10 812	260 089	314 192	54 103
1548 Fræna	9 775	337 347	386 260	48 913
1534 Haram	9 345	211 375	258 137	46 762
1519 Volda	9 188	336 263	382 239	45 976
1531 Sula	9 131	174 384	220 075	45 691
1515 Herøy	8 965	236 758	281 619	44 860
1516 Ulstein	8 555	183 798	226 607	42 809
1532 Giske	8 292	227 785	269 277	41 493
1528 Sykkylven	7 695	190 161	228 666	38 505
1539 Rauma	7 507	319 941	357 505	37 565
1563 Sunndal	7 119	215 180	250 803	35 623
1535 Vestnes	6 559	209 162	241 983	32 821
1566 Surnadal	5 978	301 768	331 682	29 914
1554 Averøy	5 859	201 640	230 958	29 318
1517 Hareid	5 150	162 812	188 582	25 770
1529 Skodje	4 680	157 761	181 180	23 418
1525 Stranda	4 587	173 237	196 190	22 953
1576 Aure	3 593	149 564	167 543	17 979
1547 Aukra	3 557	149 177	166 976	17 799
1551 Eide	3 440	179 128	196 341	17 214
1511 Vanylven	3 187	141 718	157 665	15 948
1560 Tingvoll	3 078	157 021	172 423	15 402
1543 Nesset	2 946	139 128	153 869	14 742
1557 Gjemnes	2 623	139 140	152 265	13 125
1514 Sande	2 522	105 104	117 724	12 620
1523 Ørskog	2 267	100 623	111 967	11 344
1573 Smøla	2 172	160 465	171 334	10 869
1545 Midsund	2 049	67 072	77 325	10 253
1567 Rindal	2 039	90 370	100 574	10 203
1524 Norddal	1 670	141 891	150 247	8 357
1571 Halså	1 571	61 935	69 796	7 861
1546 Sandøy	1 263	155 734	162 054	6 320
1526 Stordal	972	71 102	75 966	4 864
		8 713 761	10 316 899	1 605 157

8.5 Økonomiplanperiode

Økonomiperiode 2018 - 2021 Interkommunalt arkiv Møre og Romsdal IKS

DRIFTSBUDSJETT	Budsjett 2018					Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
	IKAMR	Kulturnett	Fylkesfoto	Sedak	Personvernombud	IKAMR tot	IKAMR tot	IKAMR tot	IKAMR tot
Salgsinntekter, Avgiftspliktige	-390 000		-50 000	-52 000		-492 000	-492 000	-492 000	-492 000
Salgsinntekter fra prosjekter						0			
Overføring fylkeskommunen	-286 000	-939 000	-934 000	-857 000		-3 016 000	-3 016 000	-3 016 000	-3 016 000
Refusjon fylkeskommunen(kontingent)	-1 025 000				-420 000	-1 445 000	-1 445 000	-1 445 000	-1 445 000
Refusjon frå kommunane (kontingent)	-7 720 000		-15 000		-1 900 000	-9 635 000	-9 635 000	-9 635 000	-9 635 000
Refusjon frå staten	-500 000					-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Overført bundne fond (fra 2017)	-500 000					-500 000			
Disposisjonsfond		-193 000	-10 000			-203 000	-123 000	-123 000	-123 000
Overført bundne fond (til 2019)					501 000	501 000			
Inntektsøkning ved nytt tiltak							-1 600 000	-1 600 000	-1 600 000
Sum inntekter	-10 421 000	-1 132 000	-1 009 000	-909 000	-1 819 000	-15 290 000	-16 811 000	-16 811 000	-16 811 000
Lønn og sosiale utgifter	5 970 000	885 000	762 000	490 000	1 122 000	9 229 000	9 107 000	9 107 000	9 107 000
Husleige	2 820 000	40 000	40 000	90 000	80 000	3 070 000	3 075 000	3 075 000	3 075 000
Kjøp av varer og tjenester	1 503 000	207 000	207 000	329 000	617 000	2 863 000	2 901 000	2 901 000	2 901 000
Finansutgift renter/avdrag lån	128 000					128 000	128 000	128 000	128 000
Kostnadsøkning ved nytt tiltak							1 600 000	1 600 000	1 600 000
Sum utgift	10 421 000	1 132 000	1 009 000	909 000	1 819 000	15 290 000	16 811 000	16 811 000	16 811 000
Resultat	0	0	0	0	0	0	0	0	0

* Budsjettet er oppsett med basis i 2018 kroner, og med same aktivitet i Kulturnett, Fylkesfoto og Sedak i økonomiplanperioden

* Det er førebels ikkje teke omsyn til i budsjett/økonomiplan bruk av bunde fond på hhv:

Art: 2510001 PRIVATARKIV	-59 336
Art: 2510002 BUNDNE FOND KULTURNETT	-403 198
Art: 2510003 PRIVATARKIVPROSJEKT 2006	-128 802
Art: 2510004 BUNDNE FOND FYLKESFOTO	-297 292
Art: 2510006 BUNDNE FOND SEDAK	-297 815

8.6 Økonomiplan investeringar 2018-2021

Bruk av ubrukte lånemidlar vil i 2018 bli brukt til å ferdigstille investering i utstyr til digitalisering.

INVESTERINGSBUDSJETT

	2018	2019	2020	2021
Utstyr til digitalisering	160 000	0	0	0
Sum utgifter	160 000	0	0	0

Bruk av lån	160 000			
Sum inntekter/finansiering	160 000	0	0	0

8.7 Økonomiske konsekvensar av kommunereforma frå 2020

Viktige problemstillingar for IKAMR ved kommunereform:

- Kommunesamanslåing betyr ikkje færre arbeidsoppgåver for IKAMR
- Dersom det ikkje blir gjort noko med finansieringsmodellen vil inntektene bli redusert med 510 000 kr

IKAMR blir i dag finansiert ved:

- Grunnbeløp på kr 45 053 for kommunar og kr 64 950 for fylkeskommunen (2018-tal)
- Eigartilskot per innbyggjar på kr 10,75 for kommunar og kr 3,25 for fylkeskommunen (2018-tal)
- Hyllemeterleige (312 kr og 329,5 kr/hyllemeter avhengig av når avtale vart inngått)
- Privatarkivordninga
- Prosjekt

I Møre og Romsdal skal følgande kommunar slå seg saman frå 01.01.2020:

- Ålesund, Sandøy, Skodje, Haram og Ørskog (misser 4 grunnbeløp)
- Molde, Midsund og Nesset (misser 2 grunnbeløp)
- Fræna og Eide (misser 1 grunnbeløp)
- Norddal og Stranda (misser 1 grunnbeløp)
- Volda og Hornindal (får tilført fleire innbyggjarar)

Halsa kommune (som ikkje har depotavtale med IKAMR) blir ein del av nye Trøndelag. Kva som skjer med Rindal er ikkje formelt bestemt, men mykje tyder på at dei følger Halsa til Trøndelag. Samla gir dette reduserte inntekter på om lag 150 000.

Dei økonomiske konsekvensane av dette vil vere at vi misser 8 grunnbeløp som følge av samanslåingar + 2 grunnbeløp til Trøndelag. 10 grunnbeløp = 450 000 + om lag 60 000 i reduserte inntekter for innbyggardel/depotleige frå Rindal og Halsa.

Den årlege økonomiske konsekvensen for IKAMR vil verte om lag 510 000 kr om ein ikkje endrar finansieringsmodell. Styret kjem tilbake til forslag om finansieringsmodell for selskapet til representantskapsmøtet i 2019.